

Dossier per a famílies

MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
Cicle superior d'educació primària

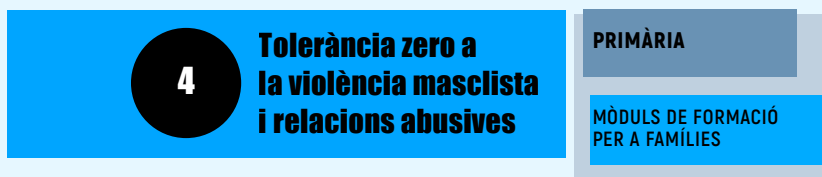
4.

Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives

MAPA DEL MATERIAL DEL PROGRAMA DE FORMACIÓ

	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
1 Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
2 Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
3 Relacions afectives i sexuals saludables	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
4 Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES

SUMARI



Introducció	3
Índex d'activitats	3
Recursos	3
Objectius	3
Paraules clau i definició	3
Activitat 1: QUÈ ENTENEM PER VIOLÈNCIES MASCLISTES?	4
Activitat 2: ESTEREOTIPS DE GÈNERE	7
Activitat 3: "LA BELLA I LA BÈSTIA"	8
Idees clau	11

Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives

60 minuts

Aquestes activitats didàctiques estan vinculades al *Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat* del Departament d'Educació.

Introducció

La violència masclista consisteix a donar, els homes, un tracte d'inferioritat, discriminació i desigualtat a les dones. Els estereotips de gènere i els patrons que afavoreixen la violència masclista estan presents a tots els àmbits de la societat i arriben a totes les persones.

La família té un paper molt rellevant en la transformació d'aquest sistema de creences i estereotips que perpetua la violència contra les dones. És un agent educatiu clau en la transmissió de valors als fills i filles, en la identificació i deconstrucció dels estereotips que promouen rols de domini dels nens o nois i submissió de les nenes o noies, i de suport perquè construeixin relacions igualitàries en un marc que garanteixi els drets de les dones a desenvolupar-se plenament i en llibertat.

ÍNDEX D'ACTIVITATS

Activitat 1:

Què entenem per violències masclistes?

Activitat 2:

Estereotips de gènere

Activitat 3:

"La Bella i la Bèstia"

Recursos

Vídeo: [Like a girl](#)

Vídeo: [La peluca de Luca](#)

Objectius

- Sensibilitzar les famílies sobre el fenomen de la violència masclista i la seva magnitud i efectes en els infants i joves.
- Fer adonar les famílies dels estereotips de gènere presents en el dia a dia.
- Conèixer els mites al voltant del concepte d'amor romàntic.
- Afavorir una actitud de tolerància zero a la violència masclista per part de les famílies.

Paraules clau i definició

- **Violència masclista:** consisteix a donar, els homes, un tracte d'inferioritat, discriminació i desigualtat a les dones utilitzant la força o el maltractament psicològic.
- **Estereotips de gènere:** característiques que s'atribueixen a homes i dones pel fet de ser-ho, limitant així el seu lliure desenvolupament individual.
- **Relació abusiva:** relació de domini d'una persona sobre una altra. Es pot donar en una relació de parella, afectiva, amorosa o sexual estable o esporàdica.
- **Mite d'amor romàntic:** concepte que idealitza l'amor i justifica actituds abusives dins de la parella.

Activitat 1

Què entenem per violències masclistes?

1.1 Poseu-vos per grups i elaboreu una llista de conductes i comportaments que puguin estar relacionats amb les violències masclistes. Un cop feta aquesta llista, feu la lectura dels tipus de violència.

-
-
-
-
-

-
-
-
-
-

Formes explícites de violència masclista

- **Violència física:** qualsevol acte o omisió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omisió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaques, d'humiliació, de vexacions, d'exigència d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.
- **Violència econòmica:** privació intencionada i no justificada de recursos necessaris per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de les seves filles o fills. També inclou la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.
- **Violència sexual:** qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per una dona, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

Formes implícites de violència masclista

- **Violència simbòlica:** comporta un seguit de submissions i coaccions que no són percebudes com a tals, recolzades en unes creences i valors socials homogenis, en unes expectatives col·lectives. Significa la imposició dels rols assignats a l'home i a la dona, d'acord amb els patrons culturals propis d'un marc tradicional i heteronormatiu.
- **Violència cultural:** s'exerceix a través d'aspectes culturals que la legitimen ja sigui per mitjà de l'art, la religió, la filosofia, el dret, etc.
- **Violència estructural:** s'exerceix a través de les estructures socials. Impedeix l'accés de les dones als drets bàsics, interposant barreres i obstacles arrelats i que es (re)produeixen diàriament. S'expressa a través dels rols sexistes, la divisió sexual del treball i els espais socials. Malgrat que sembla un sistema inamovible, no ho és.

(Extret del *Protocol de Joventut per a l'abordatge de la violència masclista*, Generalitat de Catalunya, 2013)

1.2 Classifiqueu les conductes de la llista que heu elaborat segons els tipus de violència descrits més amunt.

Física	Exemple: empentes, cops, etc.
Psicològica	Exemple: crits, insults, menyspreu, ridiculització, etc.
Econòmica	Exemple: control dels diners, barreres laborals, etc.
Sexual	Exemple: relacions sexuals forçoses, negativa a mantenir un acte sexual amb condó, etc.
Simbòlica	Exemple: la publicitat
Cultural	Exemple: costums, tradicions, etc.
Estructural	Exemple: sostre de vidre, no tenir tots els drets garantits, impedir el canvi de nom, etc.

1.3 Les violències masclistes són formes de violència intrínseca que se sustenten en estereotips, rols i mandats de gènere. Ara us presentem l'iceberg de les violències.



1.3.1 La violència invisible és la més difícil d'identificar. Éreu conscients de tots aquests tipus de violència? Quin us ha cridat més l'atenció?

Activitat 2

Estereotips de gènere

20 minuts

2.1 Mireu aquests vídeos:

- [Like a girl](#) (3'18")
- [La peluca de Luca](#) (2'40")

2.2 Es podria dir que aquests dos vídeos mostren dos tipus de violències masclistes diferents. Per què penseu que les considerem violències? Com les qualificaríeu?

2.3 Dins de l'àmbit familiar, quins tipus d'estereotips de gènere creieu que hi ha el risc de reproduir?

Activitat 3

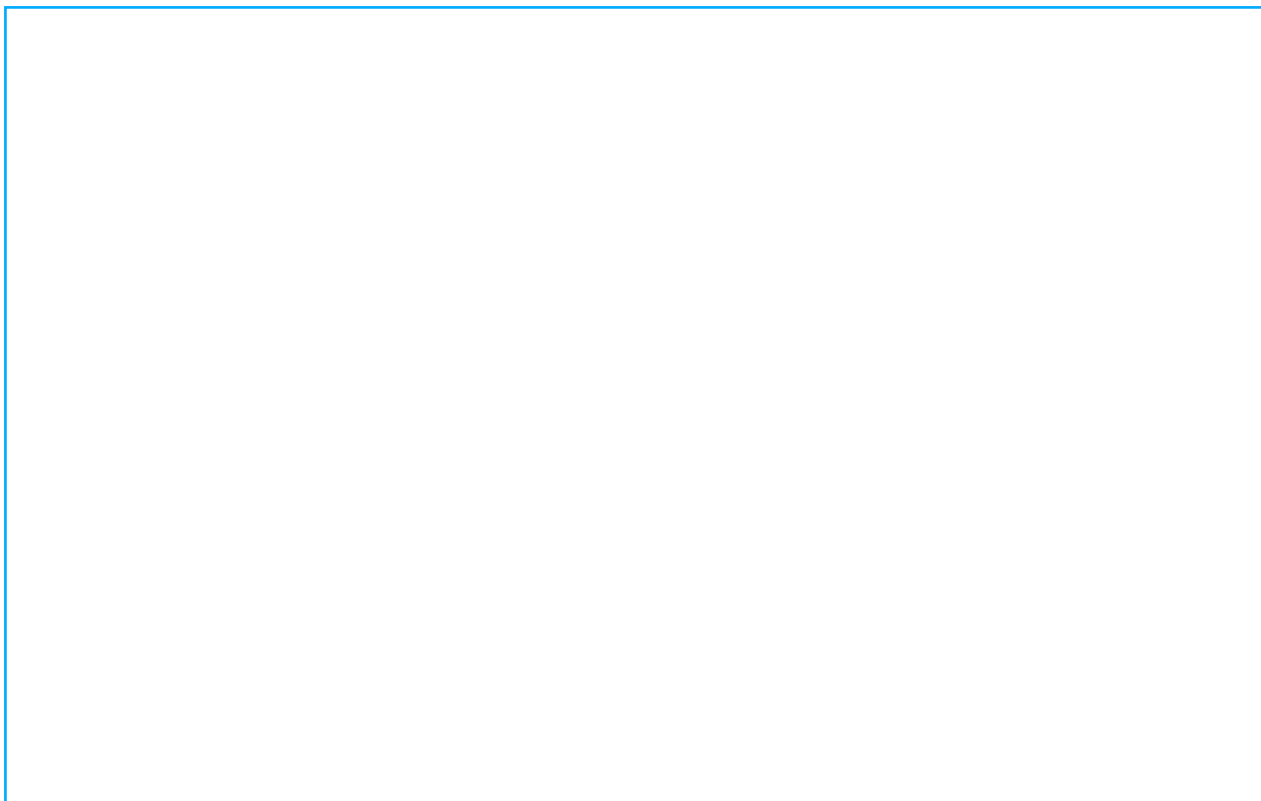
“La Bella i la Bèstia”

20 minuts

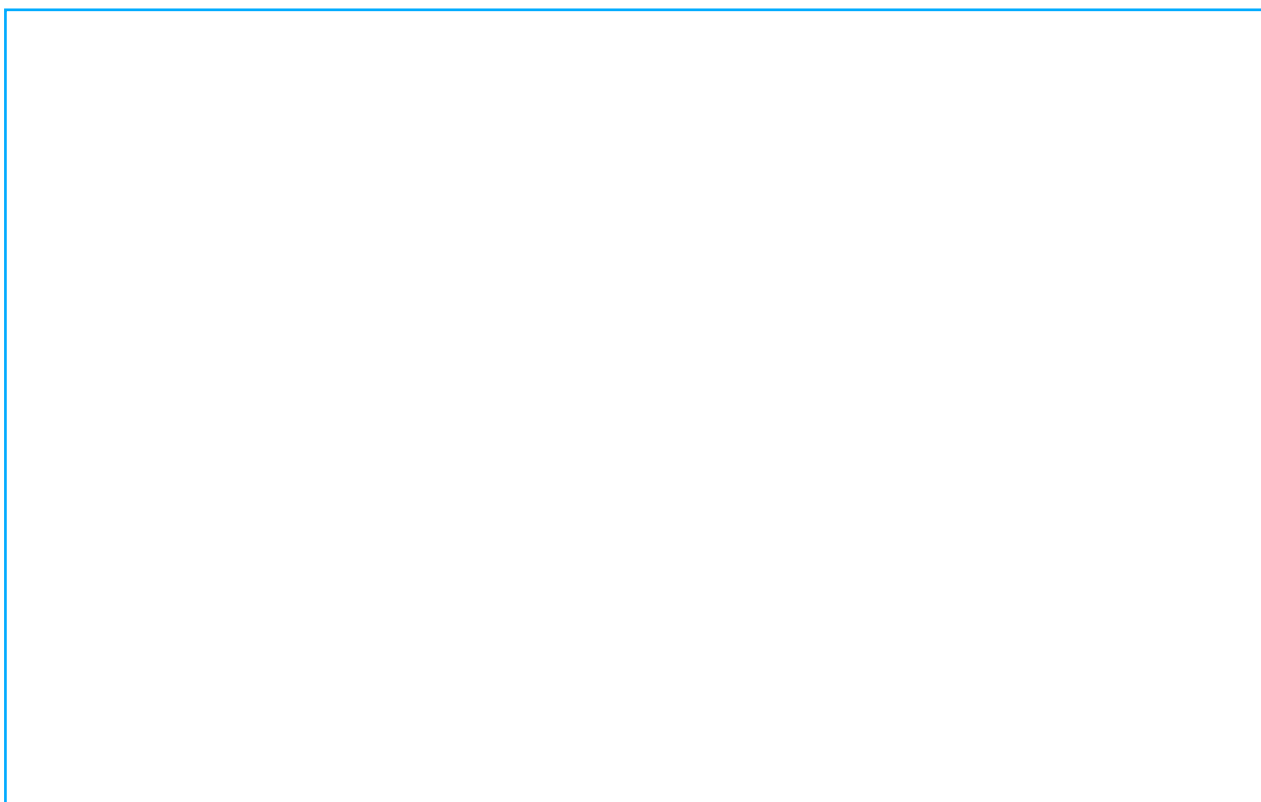
3.1 Mireu les imatges de la pel·lícula “La Bella i la Bèstia”:



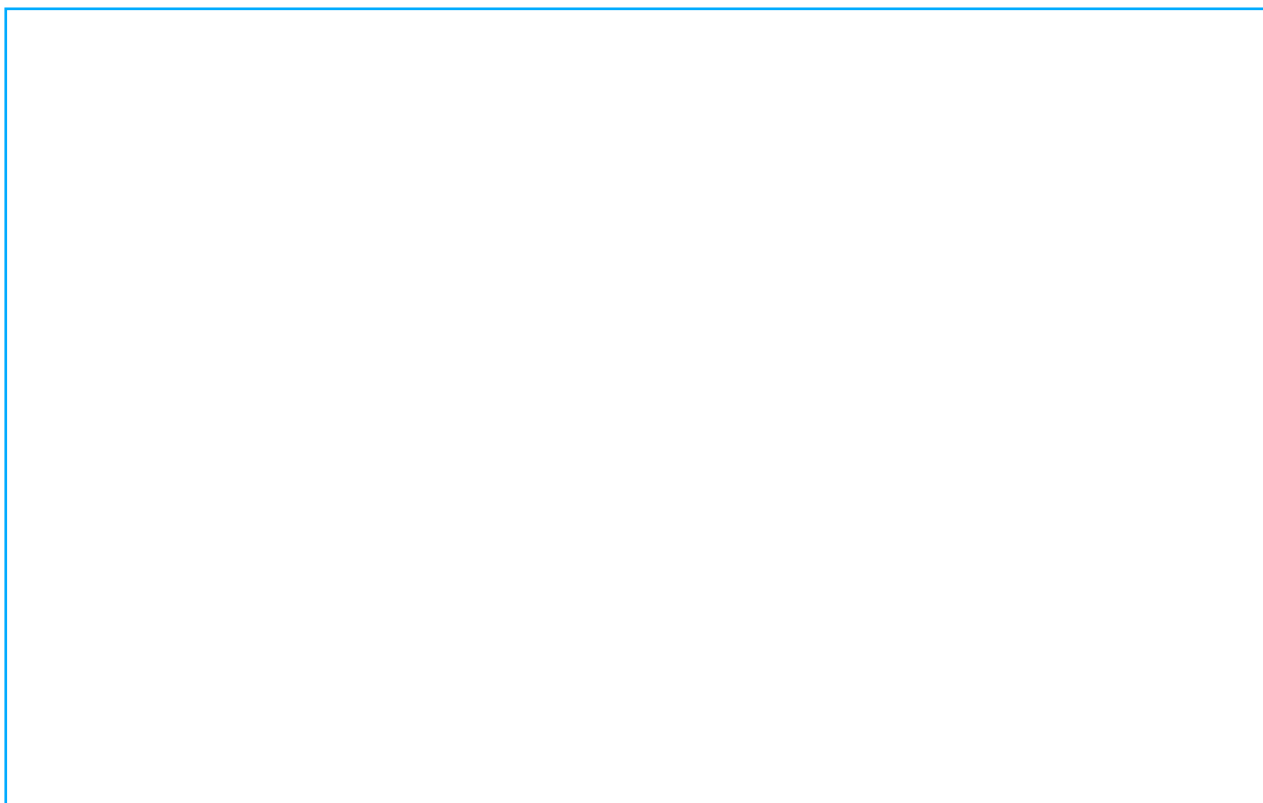
3.2 Què veiem? Com són els personatges? Quina és la base de la seva relació?



3.3 Podríem pensar altres pel·lícules adreçades a públic infantil que reforcen aquestes idees? En sabeu alguna que vagi en contra d'algun d'aquests missatges?



3.4 Com creieu que podeu acompanyar els fills i filles quan veieu en família pel·lícules que reproduïxen estereotips de gènere i mites d'amor romàntic?



3.5 Què m'emporto de la sessió?

Com a cloenda de la sessió, us demanem que ompliu els paperets en forma de "nota adhesiva" que teniu a continuació. Escriviu una frase que sintetitzi les idees que heu extret i tres propòsits en relació amb els vostres fills i filles. Finalment, si voleu, compartiu amb la resta de participants.

QUÈ M'EMPORTO DE LA SESSIÓ



QUÈ VOLDRIA TREBALLAR SOBRE AQUEST TEMA AMB ELS MEUS FILLS I FILLES



Idees clau

La violència masclista va molt més enllà de l'àmbit de la parella. Qualsevol comportament o acte que vulneri la integritat d'una persona i/o limiti la seva llibertat d'acció, pot ser considerat violència.

La violència masclista és un fenomen present a les relacions afectives i sexuals entre adolescents. El seu impacte afecta la seva salut i desenvolupament, i no es pot menystenir o minimitzar pel fet que els fills siguin joves.

Des de la família cal prestar atenció als nostres prejudicis i les maneres de relacionar-nos, atès que som un model d'aprenentatge per als fills i filles.

Cal que els fills i filles us sentin com a referents fiables per resoldre dubtes, obtenir informació o fer front a situacions d'abús o control.

La violència masclista a l'àmbit de la parella se sustenta en els estereotips de gènere i els mites de l'amor romàntic. És important desvelar com aprenem i interioritzem aquests imaginaris.

L'actitud de tolerància zero envers la violència masclista per part de la família és necessària per prevenir-la i ajudar els fills i les filles a adquirir un sistema de valors i eines per relacionar-se respectuosament amb la resta i individualment.

Reconèixer i disposar d'eines per respondre als micromasclismes quotidians proveirà els fills i filles de recursos per evitar les relacions abusives i violentes.